

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 9653 af 22/06/2022 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 18-22 om Enkeltydelser - Uudnyttet opsparingsmulighed - boligløs - flytning - depositum - boligmæssig forbedring

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-21753

Ankestyrelsens principmeddelelse 18-22 om Enkeltydelser - Uudnyttet opsparingsmulighed - boligløs - flytning - depositum - boligmæssig forbedring

Principmeddelelsen omskriver offentliggjort praksis om aktivlovens regler om hjælp til flytteudgifter

Principmeddelelsen er en omskrivning af principmeddelelse 27-15. Principmeddelelsen indeholder ikke noget nyt i forhold til den tidligere udmeldte praksis om betingelserne for, hvornår der kan bevilliges hjælp til flytteudgifter. Omskrivningen består i, at det sidste afsnit af 27-15 er slettet.

Principmeddelelsen fastslår

Kommunen kan efter aktivlovens § 85 yde hjælp til en flytning, der forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold. Det er en betingelse for hjælpen, at ansøgeren ikke selv har økonomisk mulighed for at betale udgiften.

Formålet med bestemmelsen er blandt andet at yde den nødvendige hjælp til, at ansøgeren kan få en efter sine forhold rimelig bolig.

En person, der er boligløs, kan være berettiget til hjælp til flytning efter aktivlovens § 85, uanset årsagen til, at han er boligløs

Der kan ikke gives afslag på hjælp til flytning alene med den begrundelse, at ansøgeren har haft mulighed for at spare op til udgiften. Kommunen skal vurdere ansøgningen på baggrund af ansøgerens økonomiske forhold på ansøgningstidspunktet.

Der kan heller ikke gives afslag alene med den begrundelse, at ansøger selv er skyld i at være uden bolig. Dette gælder også i tilfælde, hvor ansøgeren hidtil har haft en passende bolig, og hvor han selv har opsagt sin hidtidige bolig, umiddelbart før der ansøges om hjælp til flytning.

Derimod kan ansøgers forhold forud for ansøgningen få betydning for, hvilken bolig der må anses for passende, og dermed for hvilken form for hjælp kommunen er forpligtet til at yde.

Der skal være tale om en passende bolig

At ansøger er boligløs betyder således ikke, at der nødvendigvis er ret til hjælp til at flytte ind i den ansøgte bolig. Ansøgeren kan henvises til andre løsninger på boligproblemet, som efter en konkret vurdering kan anses for passende. Der kan være tale om boliger med lavere indflytningsomkostninger, boliger med mulighed for beboerindskudslån eller boliger, som kan udgøre en midlertidig løsning på boligproblemet.

Ansøgeren kan efter omstændighederne henvises til en midlertidig bolig

Ved vurderingen af, om ansøger kan henvises til en midlertidig løsning af boligproblemet, kan der f.eks. lægges vægt på størrelsen og sammensætningen af ansøgerens husstand, og om der er mulighed for fremadrettet at spare op til flytteudgifterne. Det kan efter omstændighederne endvidere indgå i vurderingen, om ansøgeren forud for ansøgningen har haft anledning til og mulighed for at spare op til flytteudgifterne, eller om ansøger selv er skyld i at være uden bolig.

Baggrund for at offentliggøre denne principmeddelelse:

Principmeddelelsen er en omskrivning af principmeddelelse 27-15. Principmeddelelsen indeholder ikke noget nyt i forhold til den tidligere udmeldte praksis om betingelserne for, hvornår der kan bevilliges hjælp til flytteudgifter. Omskrivningen består i, at det sidste afsnit af 27-15 er slettet. Omskrivningen er sket, fordi loven er ændret. Efter lovændringen skal ansøgninger om hjælp til flytteudgifter behandles efter aktivlovens § 85, stk. 1 og § 85, stk. 2. Dette er endvidere præciseret i principmeddelelse 19-22.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet 3 sager principielt for at afklare, hvilken betydning det har for en boligløs ansøgers mulighed for at få hjælp til depositum/indskud, at han er selvforskyldt boligløs, eller at han har haft anledning til og mulighed for selv at spare op til udgiften.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 241 af 12. februar 2021.

- § 85, stk. 1, 1. pkt., om hjælp til flytning
- § 85, stk. 2, 1. pkt., om hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter.

Praksis

Gældende

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

A-14-04: Ankestyrelsen fandt, at der ikke kunne gives afslag på hjælp til tandbehandling alene med henvisning til, at ansøger havde haft mulighed for at spare op af sit rådighedsbeløb. Kommunen skulle foretage en konkret vurdering af ansøgerens økonomiske forhold.

En konkret vurdering af ansøgerens økonomiske forhold indebar, at kommunen skulle holde ansøgerens indtægter og formue på ansøgningstidspunktet op mod ansøgerens nødvendige dokumenterede fremtidige udgifter.

101-11: Selv om der havde været et akut behov for at flytte hjemmefra, var hjælp til boligindskud ikke en rimelig og nødvendig udgift for en 18-årig, der boede hjemme. Afgørelsen om, hvilken hjælp der i så fald skulle ydes, måtte træffes på grundlag af ansøgerens samlede situation.

Den omstændighed, at en person fyldte 18 år og i den forbindelse ønskede at flytte hjemmefra, bevirkede ikke i sig selv, at der var tale om en boligmæssig forbedring, der kunne begrunde bevilling af flyttehjælp.

Der var ikke grundlag for at kritisere, at kommunen efter oplysning om, at ansøgeren var blevet smidt ud hjemmefra, i første omgang henviste ansøgeren til at søge en midlertidig boligløsning efter princippet i servicelovens bestemmelse om hjælp til husvilde.

Kasserede

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere:

A-4-05: En ansøgning om hjælp til boligindskud skulle behandles såvel efter aktivlovens regel om enkeltudgifter som efter aktivlovens regel om flytning.

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

A-10-08: Der var ikke ret til hjælp efter aktivloven til en halv måneds husleje og flytteomkostninger, da ansøger selv havde haft mulighed for at spare op til disse udgifter.

Praksis er indeholdt i A-14-04, som stadig gælder.

86-09: Der var ikke ret til hjælp til tandbehandling til en ansøger, der umiddelbart før ansøgningen om hjælp havde fået udbetalt overskydende skat, som kunne dække tandbehandlingsudgiften. Det blev lagt til grund, at den overskydende skat var udbetalt og forbrugt samtidig med ansøgningen om hjælp.

Praksis er indeholdt i A-14-04, som stadig gælder.

Den konkrete afgørelse

Sag 1 (j.nr. 2014-4010-43400 og 2014-4014-29127):

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i din sag om hjælp til flytning.

Resultatet er:

- Du er ikke berettiget til hjælp til flytning til den ansøgte lejlighed.

Det betyder, at afgørelsen fra kommunen stadig gælder.

Vi er således kommet til det samme resultat som kommunen.

Der var enighed på mødet.

Begrundelse for afgørelsen

Vedrørende aktivlovens § 85

Ankestyrelsen vurderer, at der ud fra oplysningerne på tidspunktet for kommunens afgørelse ikke var tale om en boligmæssig forbedring.

Det fremgår af sagen, at du den 13. marts 2014 ansøgte om hjælp til flytteudgifter. Den 15. april 2014 gav kommunen afslag på ansøgningen blandt andet med henvisning til, at du havde en passende bolig. I klagen oplystes det, at den hidtidige bolig var opsagt, og at du derfor var uden bolig fra den 1. maj 2014. Senere oplystes det, at du skulle fraflytte den hidtidige bolig den 15. maj 2014.

Ved vurderingen af, at der ikke var tale om en boligmæssig forbedring, lægger vi vægt på oplysningen om, at du boede i en 2-værelses lejlighed på 55 m², og at dette må anses for passende for en enlig.

Vi bemærker, at kommunen i forbindelse med genvurderingen burde have taget stilling til din oplysning om, at du havde opsagt din hidtidige lejlighed, og at du derfor skulle vurderes som boligløs.

Vi finder dog, at der heller ikke er tale om en boligmæssig forbedring ud fra din situation som boligløs.

Formålet med bestemmelsen i § 85 er blandt andet at yde den nødvendige hjælp til opnåelse af en efter ansøgerens forhold rimelig bolig. Der kan derfor ikke ydes hjælp, hvis den ønskede flytning vil medføre udgifter, der overstiger det nødvendige.

Vi lægger vægt på, at du bor alene, at den ansøgte lejlighed er en 3-værelses lejlighed, og at huslejen er ca. 1.000 kr. højere end i den hidtidige bolig.

Da du i klagen oplyste kommunen om, at du havde opsagt den hidtidige bolig og derfor var boligløs, burde kommunen have vejledt dig om, hvilke andre muligheder der var for at få hjælp samt eventuelt have truffet afgørelse om hjælp til en anden bolig.

Under hensyn til at du efterfølgende er flyttet ind i den ansøgte bolig, findes der dog ikke grundlag for at hjemvise sagen med henblik på, at kommunen tager stilling til, om du kunne være berettiget til anden form for hjælp, og i givet fald hvilken form for hjælp du ville være berettiget til. Hjælpen kunne efter omstændighederne bestå i anvisning af en billigere bolig end den ansøgte, anvisning af en bolig med mulighed for beboerindskudslån eller henvisning til en midlertidig bolig.

Vedrørende aktivlovens § 81

Vi vurderer, at flytteudgiften, begrundet i et ønske om at have plads til dine afdøde børns ting, ikke er en rimeligt begrundet enkeltudgift.

Vi lægger vægt på, at din hidtidige bolig dækkede dit boligmæssige behov, og at det ikke var umuligt for dig at blive boende, indtil du havde sparet op til flytteudgiften.

Sag 2 (j.nr. 2013-4010-49421 og 2013-4014-49422):

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i din sag om hjælp til depositum.

Resultatet er

- Du har ikke ret til hjælp til depositum til den ansøgte bolig.

Det betyder, at kommunens afgørelse fortsat er gældende.

Vi er således kommet til samme resultat som kommunen dog med en anden begrundelse.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Vedrørende aktivlovens § 85

Vi vurderer, at du selv havde mulighed for at betale udgiften til et depositum, jf. aktivlovens § 85.

Vi lægger vægt på, at dit rådighedsbeløb efter afholdelse af faste udgifter, som efter praksis indgår i en økonomisk trangsvurdering efter bestemmelserne i lov om aktiv socialpolitik udgjorde 7.358 kr. pr. måned. Dette rådighedsbeløb skulle dække forsørgelsen af 1 voksen.

Fastlæggelsen af dit rådighedsbeløb sker med udgangspunkt i dine månedlige nettoindtægter fratrukket dine rimelige, faste udgifter. Rimelige faste udgifter er f.eks. udgifter til husleje, herunder el, vand og varme og eventuelle andre nødvendige faste udgifter til f.eks. børnepasning og børnebidrag. Det beløb, der er tilbage, er dit rådighedsbeløb. Det beløb skal dække dine udgifter til mad, tøj og andre udgifter, som du selv har indflydelse på størrelsen af. Det er en forudsætning for hjælp til enkeltudgifter, at udgiften ikke med rimelighed kan afholdes inden for rådighedsbeløbet.

Vi finder, at du med dette rådighedsbeløb selv havde mulighed for at spare op til udgiften til et depositum inden for rimelig tid.

Vi er opmærksomme på, at du ansøgte om hjælp til depositum den 9. september 2013, at dit hidtidige lejemål ophørte den 30. september 2013, og at du derfor skulle fraflytte dette lejemål, inden du havde haft mulighed for fremadrettet at spare op til depositum i den ansøgte bolig. Vi finder imidlertid, at der ikke nødvendigvis skulle ydes hjælp til flytning til den ansøgte bolig. Vi lægger vægt på, at du ud fra din samlede situation i første omgang kunne søge at løse dit boligproblem enten gennem en midlertidig bolig, eller ved at finde en bolig med en lavere udgift til depositum eller en almennyttig bolig med mulighed for beboerindskudslån efter reglerne i lov om individuel boligstøtte. Vi henviser i den forbindelse til, at kommunen havde henvist til en ledig bolig med et depositum på 9.860 kr.

Vi bemærker, at kommunen ikke var berettiget til at lægge afgørende vægt på, at du forud for ansøgningen havde haft mulighed for at spare op til et depositum. En ansøgning om hjælp skal vurderes ud fra de økonomiske forhold på ansøgningstidspunktet. Der henvises til principafgørelsen A-14-04. Vi er enige med kommunen i, at du i hvert fald siden 24. juli 2013 havde været klar over, at du skulle flytte. Vi finder imidlertid, at dette alene har betydning for, hvilken form for hjælp der kunne ydes.

Vi bemærker endvidere at kommunen i sin begrundelse henviste til flere store kontante hævnings. Da kommunen ikke har indhentet nærmere oplysninger om, hvad de kontante hævnings er brugt til, har kommunen ikke kunnet lægge til grund, at beløbene fortsat var helt eller delvist i behold. Vi henviser til principafgørelsen 173-10.

Vedrørende aktivlovens § 81

Vi vurderer, at flytteudgifterne ikke var begrundet i andet end bolig- og erhvervsmæssige forhold, jf. aktivlovens § 81.

Vi lægger vægt på, at flytningen er begrundet i at dit hidtidige lejemål ophører, og at du derfor har behov for en anden bolig. Der er således tale om flytteudgifter, som skal behandles efter reglerne i aktivlovens § 85.

Sag 3 (j.nr. 2013-4010-56815 og 2013-4014-56825):

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i jeres sag om hjælp til flytteudgifter i form af depositum og de første 3 måneders husleje.

Resultatet er

- I har ikke ret til hjælp til depositum og de første 3 måneders husleje.

Det betyder, at kommunens afgørelse fortsat er gældende.

Vi er således kommet til samme resultat som kommunen.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Vedrørende aktivlovens § 85

Ankestyrelsen vurderer, at det på tidspunktet for kommunens afgørelse samlet set ikke var en rimelig disposition at flytte til den ansøgte bolig.

Vi lægger i forhold til § 85 vægt på, at I ikke havde et akut behov for at fraflytte den hidtidige bolig, idet I havde mulighed for at blive boende i boligen indtil afholdelse af tvangsauktionen. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at I modtog første inkassobrev fra panthavers advokat den 12. september 2013, og at der er et længere tidsforløb inden en tvangsauktion kan afholdes. Panthavers advokat har oplyst, at der sædvanligvis går 3-4 måneder fra 1. inkassobrev indtil afholdelse af tvangsauktionen. Det fremgår endvidere, at I ansøgte om hjælp den 10. oktober 2013, og at det ansøgte lejemål var til overtagelse den 1. november 2013.

Vi lægger endvidere vægt på, at en flytning ikke nødvendigvis skulle ske til den ansøgte bolig. På tidspunktet for kommunens afgørelse var der fortsat mulighed for at afklare, om jeres boligmæssige behov kunne dækkes ved flytning på et senere tidspunkt, således at I havde mulighed for at spare op til udgiften. Der var endvidere mulighed for at afklare, om jeres boligmæssige behov kunne afhjælpes med en almennyttig bolig med mulighed for beboerindskudslån efter reglerne i lov om individuel boligstøtte.

Ved vurderingen af muligheden for at spare op lægger vi vægt på, at kommunen har opgjort jeres månedlige rådighedsbeløb efter afholdelse af rimelige, faste udgifter på ansøgningstidspunktet til 14.779 kr. Vi er enige med kommunen i, at udgifterne til bil, ulykkesforsikring og afdrag på bøder og gæld ikke skal medregnes til opgørelsen af rådighedsbeløbet. Udgiften til internet finder vi derimod skal medregnes.

Vi medregner efter praksis kun biludgifter, hvis bilen er nødvendig af arbejdsmæssige eller helbredsmæssige grunde. Der er ikke oplysninger i sagen om, at I har et sådant behov for bil.

Udgiften til ulykkesforsikring betragtes ikke som en rimelig og nødvendig udgift. Der er tale om en frivillig forsikring, og den er ikke nødvendig for at sikre et forsørgelsesgrundlag i tilfælde af en ulykke. Hvis I kommer ud for en ulykke, kan I søge kommunen om hjælp til jeres løbende forsørgelse. Det kan f.eks. være sygedagpenge, kontanthjælp, revalidering eller førtidspension.

Vi anser udgift til internetadgang for en rimelig og nødvendig udgift. Vi henviser til, at kommunikation med det offentlige nu i vidt omfang foregår elektronisk, ligesom stadig flere informationer findes på internettet. Vi medregner kun den billigste udgift til internetadgang.

Udgifter til afdrag på gæld til det offentlige eller private skal efter praksis ikke medregnes. Hvis afdrag blev godkendt, ville det betyde, at der indirekte blev ydet hjælp til betaling af gælden.

Afdrag på privat gæld anses som udgangspunkt ikke for at være en rimelig udgift. Der er i din sag ikke oplyst om særlige forhold, der giver grundlag for at fravige dette udgangspunkt. Afdrag til det offentlige må reguleres efter de regler, der gælder på det pågældende område.

Udgiften til friskole er som udgangspunkt heller ikke en rimelig og nødvendig udgift. I har oplyst, at jeres børn går på friskole efter anvisning fra PPR og børnepsykiater. Vi har ikke taget stilling til, om udgiften i jeres tilfælde skal medregnes ved opgørelsen af rådighedsbeløbet, idet I, uanset om udgiften medregnes eller ej, har mulighed for en ikke ubetydelig opsparing.

Vi finder på baggrund af oplysningerne ovenfor, at jeres rådighedsbeløb til 2 voksne og 3 børn i hvert fald udgør 13.097 kr., og at I har mulighed for at spare et ikke ubetydeligt beløb op, inden I skal fraflytte den hidtidige bolig. Det er ikke godtgjort, at jeres boligmæssige behov kun kan dækkes ved indflytning i den ansøgte bolig, og det kan derfor ikke udelukkes, at jeres flytteudgifter kan være væsentlig mindre eller kan dækkes efter reglerne i lov om individuel boligstøtte.

Vi bemærker, at der ikke kan gives afslag på hjælp efter § 85 med den begrundelse, at der er tale om et tidsbegrænset lejemål på 5 år. Vi henviser til vores principafgørelse O-16-95.

Vedrørende aktivlovens § 81

Vi vurderer, at flytteudgifterne ikke er begrundet i andet end bolig- og erhvervsmæssige forhold, jf. aktivlovens § 81.

Vi lægger vægt på, at flytningen er begrundet i en forestående tvangsauktion, og at I derfor havde behov for en anden bolig. Der er således tale om flytteudgifter, som skal behandles efter reglerne i aktivlovens § 85.